

Βρυξέλλες, 25 Νοεμβρίου 2022
(OR. en)

14905/22

LIMITE

FISC 227
ECOFIN 1177

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΣΗΜΕΙΟΥ «I/A»

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Σχέδιο έκθεσης του ECOFIN προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για θέματα φορολογίας — Έγκριση

1. Το Συμβούλιο (ECOFIN) κλήθηκε να υποβάλει έκθεση προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για διάφορα θέματα φορολογίας και, πιο συγκεκριμένα, τα αναφερόμενα στα συμπεράσματά του του Μαρτίου και του Ιουνίου του 2012, του Μαΐου του 2013, του Δεκεμβρίου του 2014 και του Οκτωβρίου του 2017.
2. Την 23η Νοεμβρίου 2022, η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου του Συμβουλίου για τη Φορολογία εκπόνησε και ενέκρινε σχέδιο έκθεσης του Συμβουλίου ECOFIN προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με θέματα φορολογίας, με σκοπό να το υποβάλει στο Συμβούλιο στις 6 Δεκεμβρίου 2022 μέσω της EMA. Συμφωνήθηκε επίσης ότι οι συνήθεις πραγματολογικού χαρακτήρα ενημερώσεις (κείμενο εντός αγκυλών) θα γίνουν από τη ΓΓΣ μετά τη σύνοδο του Συμβουλίου και πριν από τη δημοσίευση της έκθεσης στην τελική μορφή της.
3. Ως εκ τούτου, καλείται η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων να εισηγηθεί στο Συμβούλιο (ECOFIN) να εγκρίνει ως σημείο «Α» την έκθεση, όπως παρατίθεται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος, με σκοπό τη διαβίβασή της στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (15-16 Δεκεμβρίου 2022).

**ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ECOFIN ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ**

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Η παρούσα έκθεση παρέχει επισκόπηση της προόδου που επιτεύχθηκε στο Συμβούλιο κατά τη διάρκεια της τσεχικής Προεδρίας, καθώς και επισκόπηση της πορείας των εργασιών επί των σημαντικότερων φακέλων που τελούν υπό διαπραγμάτευση στον τομέα της φορολογίας. Εκπονήθηκε με βάση τις συζητήσεις της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» (Υψηλού Επιπέδου) που καλύπτουν οριζόντια ζητήματα φορολογικής πολιτικής στρατηγικής σημασίας, σύμφωνα με την εντολή της.
2. Η έκθεση αποτυπώνει την πορεία των σχετικών εργασιών του Συμβουλίου και καλύπτει ζητήματα που αναφέρονται σε διάφορα συμπεράσματα του Συμβουλίου αρχής γενομένης το 2012¹, στη δήλωση των μελών του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 25ης Μαρτίου 2021², στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2012³ και του 2016⁴ στον τομέα του ΦΠΑ, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2017 με θέμα «Απαντήσεις στις προκλήσεις της φορολόγησης των κερδών της ψηφιακής οικονομίας»⁵, στα συμπεράσματα του Συμβουλίου του 2020 για τη μελλοντική εξέλιξη της διοικητικής συνεργασίας στον τομέα της φορολογίας στην ΕΕ⁶, καθώς και στα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με τη δίκαιη και αποτελεσματική φορολογία στην εποχή της ανάκαμψης, τις φορολογικές προκλήσεις που συνδέονται με την ψηφιοποίηση και τη χρηστή φορολογική διακυβέρνηση εντός και εκτός της ΕΕ⁷.

¹ Έγγρ. EUCO 4/3/12 REV 3 (σημεία 9 και 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (σημείο 11), EUCO 10/20 (σημεία A29 και 147) και EUCO 13/20.

² Έγγρ. 18/21.

³ Έγγρ. 9586/12.

⁴ Έγγρ. 9494/16.

⁵ Έγγρ. 15175/17.

⁶ Έγγρ. 8482/20.

⁷ Έγγρ. 13350/20.

3. Η τσεχική Προεδρία συνέχισε τις εργασίες επί βασικών φακέλων, μεταξύ άλλων για τη μεταφορά του δεύτερου πυλώνα της δήλωσης του πλαισίου χωρίς αποκλεισμούς του ΟΟΣΑ σχετικά με μια λύση δύο πυλώνων για την αντιμετώπιση των φορολογικών προκλήσεων που προκύπτουν από την ψηφιοποίηση της οικονομίας, την αναθεώρηση της οδηγίας φορολόγησης της ενέργειας, την οδηγία για την ευρωβινιέτα όσον αφορά τη φορολογία των οχημάτων, την αναθεώρηση του κώδικα δεοντολογίας (φορολογία των επιχειρήσεων) και επικαιροποιήσεις του ενωσιακού καταλόγου μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας, την πρόταση DEBRA, καθώς και την πρόταση οδηγίας για την αποτροπή κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς.
4. Πιο συγκεκριμένα, το Συμβούλιο:
- α) [ενέκρινε][σημείωσε περαιτέρω πρόοδο προς την επίτευξη συμφωνίας όσον αφορά] την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των πολυεθνικών ομίλων στην Ένωση·
 - β) [κατέληξε σε πολιτική συμφωνία σχετικά με] την πρόταση οδηγίας για την τροποποίηση της οδηγίας για την ευρωβινιέτα όσον αφορά τη φορολόγηση των οχημάτων·
 - γ) συμφώνησε σχετικά με την αναθεώρηση του κώδικα δεοντολογίας (φορολογία των επιχειρήσεων)·
 - δ) σημείωσε σημαντική πρόοδο όσον αφορά την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την αναδιάρθρωση του ενωσιακού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιατύπωση)· και
 - ε) προχώρησε τις διαπραγματεύσεις επί της πρότασης οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς.
5. Επίσης, η Ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας» (Φορολογία των επιχειρήσεων) συνέχισε περαιτέρω τις εργασίες της σχετικά με τα διάφορα ζητήματα που εμπίπτουν στην ισχύουσα εντολή της, μεταξύ άλλων όσον αφορά τον ενωσιακό κατάλογο μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας, όπως επισημαίνονται στην εξαμηνιαία έκθεσή της⁸. Η πιο πρόσφατη ενημέρωση του ενωσιακού καταλόγου από το Συμβούλιο πραγματοποιήθηκε στις 4 Οκτωβρίου 2022⁹. Ακολουθούν αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τους επιμέρους φακέλους.

⁸ Έγγρ. 14674/22 + ADD 1-10.

⁹ ΕΕ C 391 της 12.10.2022, σ. 2.

B. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΕ

1) Άμεση φορολογία, συμπεριλαμβανομένης της φορολογίας των εταιρειών

- α) Παγκόσμιο ελάχιστο επίπεδο φορολογίας των πολυεθνικών ομίλων στην ΕΕ («δεύτερος πυλώνας»)
6. Στις 8 Οκτωβρίου 2021, το πλαίσιο χωρίς αποκλεισμούς των ΟΟΣΑ/G20 για τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μετατόπιση των κερδών (στο εξής: πλαίσιο χωρίς αποκλεισμούς) κατέληξε σε συμφωνία μεταρρύθμισης των διεθνών κανόνων για τη φορολόγηση των κερδών των πολυεθνικών επιχειρήσεων. Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ υποστήριξαν τη δήλωση σχετικά με την εφαρμογή λύσης δύο πυλώνων για την αντιμετώπιση των φορολογικών προκλήσεων που προκύπτουν από την ψηφιοποίηση της οικονομίας. Στα συμπεράσματά του της 27ης Νοεμβρίου 2020, το Συμβούλιο είχε ήδη εκφράσει τη συνεχή υποστήριξή του για τις εργασίες του πλαισίου χωρίς αποκλεισμούς.
7. Στις 22 Δεκεμβρίου 2021, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των πολυεθνικών ομίλων στην ΕΕ¹⁰. Η εν λόγω πρόταση αποτυπώνει σε γενικές γραμμές, με ορισμένες προσαρμογές όπως επιβάλλει το δίκαιο της ΕΕ, τους πρότυπους κανόνες που εγκρίθηκαν με το πλαίσιο χωρίς αποκλεισμούς στις 14 Δεκεμβρίου 2021.
8. Οι προπαρασκευαστικές εργασίες στο Συμβούλιο επί του εν λόγω φακέλου συνοψίζονται στην προηγούμενη έκθεση του Συμβουλίου ECOFIN προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για θέματα φορολογίας¹¹. Στις συνόδους του Συμβουλίου ECOFIN τον Απρίλιο και τον Ιούνιο του 2022, όλα τα κράτη μέλη πλην ενός ήταν σε θέση να υποστηρίξουν το κείμενο του σχεδίου οδηγίας και το σχέδιο δήλωσης του Συμβουλίου¹².
9. Η τεχνική Προεδρία συνέχισε τις εργασίες και τις διμερείς επαφές προκειμένου να εξασφαλιστεί η αναγκαία υποστήριξη του σχεδίου οδηγίας από όλες τις αντιπροσωπίες, και το σχέδιο κειμένου της οδηγίας αναθεωρήθηκε από τους γλωσσομαθείς νομικούς¹³.

¹⁰ Έγγρ. 15294/21.

¹¹ Έγγρ. 10355/22, σημεία 6 έως 15.

¹² Έγγρ. 10497/22.

¹³ Έγγρ. 8778/22.

10. {Στις 6 Δεκεμβρίου 2022, το Συμβούλιο (ECOFIN) εξέδωσε την οδηγία σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των πολυεθνικών ομίλων στην ΕΕ, [συνοδευόμενη από δήλωση προς καταχώριση στα πρακτικά]}¹⁴. {Στις 6 Δεκεμβρίου 2022, στο Συμβούλιο (ECOFIN) όλα τα κράτη μέλη [εκτός από ένα] ήταν έτοιμα να ψηφίσουν υπέρ της έκδοσης της οδηγίας σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των πολυεθνικών ομίλων στην ΕΕ.}

β) Κατάχρηση εικονικών οντοτήτων

11. Στις 22 Δεκεμβρίου 2021, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης της κατάχρησης εικονικών οντοτήτων για φορολογικούς σκοπούς και για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ (πρόταση Unshell)¹⁵.

12. Σκοπός της πρότασης είναι η πρόληψη της φοροαποφυγής και της φοροδιαφυγής μέσω των ενεργειών επιχειρήσεων που δεν έχουν ελάχιστη υπόσταση, και η ενίσχυση της εύρυθμης λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς. Η πρόταση έχει ως στόχο να καταπολεμηθεί η κατάχρηση εικονικών οντοτήτων για αθέμιτους φορολογικούς σκοπούς και να εξασφαλιστεί ότι οι εταιρείες-βιτρίνες στην ΕΕ που ασκούν μηδενική ή ελάχιστη οικονομική δραστηριότητα δεν μπορούν να επωφεληθούν από φορολογικά πλεονεκτήματα.

13. Στις 6 Ιανουαρίου 2022, κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου, η πρόταση υποβλήθηκε στις αντιπροσωπίες και η γαλλική Προεδρία ανακοίνωσε την πρόθεσή της να ξεκινήσει τις συζητήσεις στο Συμβούλιο σχετικά με τον εν λόγω φάκελο. Η τεχνική ανάλυση της πρότασης πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» (Άμεση φορολογία) στις 11 Μαρτίου, 1 Απριλίου, 6 Μαΐου, 23 Μαΐου και 9 Ιουνίου 2022. Ο πρώτος γύρος κατ' άρθρο ανάλυσης της πρότασης ολοκληρώθηκε στις 23 Μαΐου.

¹⁴ [Να ενημερωθεί η παραπομπή]

¹⁵ Έγγρ. 15296/21.

14. Υπό την τσεχική Προεδρία, η τεχνική ανάλυση της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» συνεχίστηκε στις 11 Ιουλίου, στις 27 Σεπτεμβρίου και στις 22 Νοεμβρίου 2022. Σημειώθηκε πρόοδος στη διερεύνηση των επόμενων βημάτων όσον αφορά τις φορολογικές συνέπειες και υποβλήθηκαν συμβιβαστικά κείμενα επί τμημάτων της πρότασης, όπως τον προσδιορισμό των οντοτήτων που δεν διαθέτουν ελάχιστη υπόσταση, καθώς και σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών. Κατ' αρχήν, οι περισσότερες αντιπροσωπίες υποστήριξαν τους στόχους της πρότασης, αλλά εξέφρασαν επίσης την άποψη ότι θα χρειαστούν περαιτέρω σημαντικές τεχνικές εργασίες προκειμένου να καταστεί εφικτή η επίτευξη συμφωνίας.
- γ) Έκπτωση φόρου για τη μείωση της στρέβλωσης που προκαλείται από την ευνοϊκή μεταχείριση του χρέους έναντι του μετοχικού κεφαλαίου (DEBRA)
15. Στις 11 Μαΐου 2022, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για έκπτωση φόρου για τη μείωση της στρέβλωσης που προκαλείται από την ευνοϊκή μεταχείριση του χρέους έναντι του μετοχικού κεφαλαίου και για τον περιορισμό της δυνατότητας έκπτωσης τόκων για σκοπούς φόρου εισοδήματος εταιρειών. Στόχος της πρότασης είναι να αρθεί το φορολογικό κίνητρο των εταιρειών να χρηματοδοτούν επενδύσεις μέσω χρέους και όχι μέσω μετοχικού κεφαλαίου, λόγω της δυνατότητάς τους να αφαιρούν τους τόκους που συνδέονται με τη χρηματοδότηση μέσω χρέους, όχι όμως και το κόστος που σχετίζεται με τη χρηματοδότηση μέσω μετοχικού κεφαλαίου.
16. Η πρόταση παρουσιάστηκε στην Ομάδα «Φορολογικά θέματα» στις 10 Ιουνίου 2022. Η τσεχική Προεδρία αφιέρωσε τρεις συνεδριάσεις στην κατ' άρθρο εξέταση της πρότασης, δίνοντας στις αντιπροσωπίες την ευκαιρία να θέσουν στην Επιτροπή ερωτήματα σχετικά με τη λειτουργία του μηχανισμού που προβλέπεται στην πρόταση οδηγίας. Η εξέταση ολοκληρώθηκε στις 15 Νοεμβρίου 2022.
17. Υπό το πρίσμα των πολυάριθμων διασυνδέσεων με άλλους φακέλους που αφορούν τη φορολογία των εταιρειών, τόσο αυτών που συζητούνται επί του παρόντος στο Συμβούλιο όσο και εκείνων που θα ανακοινωθούν από την Επιτροπή στο εγγύς μέλλον στην ανακοίνωσή της σχετικά με τη φορολογία των επιχειρήσεων για τον 21ο αιώνα, η εξέταση της πρότασης DEBRA θα ανασταλεί και, εάν κριθεί σκόπιμο, θα επανεξεταστεί σε ευρύτερο πλαίσιο μόνο μετά την υποβολή άλλων προτάσεων στον τομέα της φορολογίας εισοδήματος εταιρειών που ανακοίνωσε η Επιτροπή.

2) Έμμεση φορολογία

α) Αναθεώρηση της οδηγίας για τη φορολόγηση της ενέργειας (ΟΦΕ)

18. Στις 14 Ιουλίου 2021, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την αναδιάρθρωση του ενωσιακού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (αναδιατύπωση)¹⁶, (στο εξής: πρόταση ΟΦΕ).
19. Η πρόταση ΟΦΕ αποτελεί μέρος της δέσμης Fit for 55¹⁷, η οποία αποσκοπεί στην υλοποίηση των φιλόδοξων στόχων της ΕΕ για μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 55 % έως το 2030, σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990, και για επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Η δέσμη αποτελείται από μια σειρά αλληλένδετων προτάσεων που έχουν όλες τον ίδιο στόχο, και συγκεκριμένα την εξασφάλιση δίκαιης, ανταγωνιστικής και πράσινης μετάβασης έως το 2030 και μετέπειτα.
20. Η πρόταση ΟΦΕ επιδιώκει τους ακόλουθους στόχους:
- α) παροχή προσαρμοσμένου πλαισίου που συμβάλλει στην επίτευξη των στόχων της ΕΕ για το 2030 και της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050 στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Το πλαίσιο αυτό συνεπάγεται ευθυγράμμιση της φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας με τις πολιτικές της ΕΕ για την ενέργεια, το περιβάλλον και το κλίμα, άρα και συμβολή στις προσπάθειες της ΕΕ για μείωση των εκπομπών·
 - β) παροχή πλαισίου που διαφυλάσσει και βελτιώνει την εσωτερική αγορά της ΕΕ, με την επικαιροποίηση του πεδίου των ενεργειακών προϊόντων και της διάρθρωσης των συντελεστών και με τον εξορθολογισμό της χρήσης φορολογικών απαλλαγών και μειώσεων από τα κράτη μέλη· και
 - γ) διατήρηση της ικανότητας δημιουργίας εσόδων για τους προϋπολογισμούς των κρατών μελών.
21. Κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου στις 25 Νοεμβρίου 2021, η σλοβενική Προεδρία ενημέρωσε τις αντιπροσωπίες σχετικά με τα αποτελέσματα των εργασιών και την πρόοδο επί του φακέλου, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της δέσμης Fit for 55. Στις 7 Δεκεμβρίου 2021, το Συμβούλιο (ECOFIN) έλαβε υπό σημείωση, ως σημείο «Α», την έκθεση προόδου της Προεδρίας σχετικά με τις προτάσεις της δέσμης Fit for 55 που εξέτασε το Συμβούλιο ECOFIN, συμπεριλαμβανομένης της πρότασης ΟΦΕ¹⁸.

¹⁶ Έγγρ. 10872/21.

¹⁷ Έγγρ. 10849/21.

¹⁸ Έγγρ. 14574/21.

22. Η τεχνική ανάλυση της πρότασης συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια της γαλλικής Προεδρίας. Η ανάλυση κάλυψε το σύνολο της πρότασης, αφού οι εργασίες χωρίστηκαν στις εξής ενότητες: α) πεδίο των φορολογητέων προϊόντων και προσέγγιση του ενεργειακού περιεχομένου, διάρθρωση των συντελεστών στο τέλος της μεταβατικής περιόδου, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας· β) ελάχιστα επίπεδα φορολογίας και περιεχόμενο των φορολογικών κατηγοριών, διάρθρωση των συντελεστών το 2023, μεταβατικές περίοδοι και τιμαριθμική αναπροσαρμογή· γ) κρατικές ενισχύσεις και μεταφορές· δ) βιομηχανία, γεωργία, αλιεία και νοικοκυριά. Με βάση τις συζητήσεις στην Ομάδα «Φορολογικά θέματα», η Προεδρία υπέβαλε μερικά συμβιβαστικά κείμενα για τις ενότητες 1 και 2.
23. Στις 17 Ιουνίου 2022, το Συμβούλιο (ECOFIN) έλαβε υπό σημείωση την έκθεση προόδου της Προεδρίας σχετικά με την πρόταση ΟΦΕ¹⁹.
24. Με βάση την πρόοδο που σημείωσαν οι προηγούμενες Προεδρίες, η τσεχική Προεδρία διεξήγαγε εντατικές εργασίες σχετικά με την πρόταση ΟΦΕ. Στόχος της ήταν να σημειώσει όσο το δυνατόν μεγαλύτερη πρόοδο στον εν λόγω φάκελο.
25. Ένα από τα θέματα που συζητήθηκαν στην Πράγα στις 14 Ιουλίου 2022 κατά την άτυπη συνεδρίαση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου ήταν «Φορολογικά μέτρα για την αντιμετώπιση της τρέχουσας αύξησης των τιμών της ενέργειας στην ΕΕ». Η συζήτηση αυτή παρείχε πολύτιμο υπόβαθρο και στο πλαίσιο των εν εξελίξει συζητήσεων σχετικά με την πρόταση ΟΦΕ.
26. Η τεχνική εξέταση της πρότασης ΟΦΕ στη συνεδρίαση της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουλίου, στις 12 Σεπτεμβρίου, στις 12 Οκτωβρίου, στις 10 Νοεμβρίου και στις 17 Νοεμβρίου 2022.
27. Τον Ιούλιο του 2022, η τσεχική Προεδρία υπέβαλε συμβιβαστικό κείμενο που καλύπτει ολόκληρη την πρόταση ΟΦΕ, εκπόνησε δε αναθεωρημένα συμβιβαστικά κείμενα για τις επόμενες συνεδριάσεις της Ομάδας «Φορολογικά θέματα». Το πλέον πρόσφατο συμβιβαστικό κείμενο της Προεδρίας περιέχεται στο έγγραφο WK 14524/2022.

¹⁹ Έγγρ. 9874/22.

28. Η τσεχική Προεδρία παρέσχε εκτενείς εξηγήσεις στην Ομάδα «Φορολογικά θέματα», μεταξύ άλλων με τη μορφή ενημερωτικών σημειωμάτων για συγκεκριμένα θέματα. Η τσεχική Προεδρία εξέτασε ευρύ φάσμα θεμάτων που έθεσαν οι αντιπροσωπίες, κατάφερε να επιτύχει σύγκλιση των απόψεων και να βρει συμβιβαστικές λύσεις, χωρίς να υπονομεύσει τους μακροπρόθεσμους περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ.
29. Οι αντιπροσωπίες υποστήριζαν ευρέως τις αλλαγές που συζητήθηκαν περισσότερο, αλλά ορισμένες αντιπροσωπίες δεν ήταν ακόμη σε θέση να υποστηρίξουν το κείμενο της Προεδρίας ή διατύπωσαν επιφυλάξεις εξέτασης. Ως εκ τούτου, απαιτούνται περαιτέρω εργασίες προκειμένου να επιτευχθεί συμβιβασμός σχετικά με τα πλέον ευαίσθητα εκκρεμή ζητήματα.
30. [Στις 6 Δεκεμβρίου 2022, το Συμβούλιο (ECOFIN) διεξήγαγε συζήτηση προσανατολισμού σχετικά με την πρόταση ΟΦΕ προκειμένου να λάβει πολιτική καθοδήγηση σχετικά με την πορεία που πρέπει να ακολουθηθεί²⁰.]

β) Φόρος επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών (ΦΧΣ)

31. Στις 14 Φεβρουαρίου 2013, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή ενισχυμένης συνεργασίας στον τομέα της φορολόγησης των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.
32. Στο παρόν στάδιο, δέκα κράτη μέλη εξακολουθούν να συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία στον τομέα του ΦΧΣ: Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Ιταλία, Πορτογαλία, Σλοβακία και Σλοβενία (στο εξής: συμμετέχοντα κράτη μέλη).
33. Οι κύριες πτυχές των διαπραγματεύσεων επί του εν λόγω φακέλου συνοψίστηκαν στις εκθέσεις του 2019 και του 2020 του Συμβουλίου ECOFIN προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο για θέματα φορολογίας²¹.

²⁰ Έγγρ. 14736/22.

²¹ Έγγρ. 8891/20, σημεία 67-70, έγγρ. 14863/19, σημεία 104-110.

34. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στα συμπεράσματά του της 17ης-21ης Ιουλίου 2020²² (παράγραφος A29) ανέφερε τα εξής: «Τα επόμενα χρόνια η Ένωση θα εργαστεί για τη μεταρρύθμιση του συστήματος ιδίων πόρων και την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων. [...] ... κατά τη διάρκεια του επόμενου ΠΔΠ, η Ένωση θα εργαστεί για την καθιέρωση άλλων ιδίων πόρων, που μπορεί να περιλαμβάνουν φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.» Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή διευκρίνισε ότι²³ «σε περίπτωση συμφωνίας για τον εν λόγω φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, η Επιτροπή θα υποβάλει πρόταση για τη μεταφορά εσόδων από τον εν λόγω φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών στον προϋπολογισμό της ΕΕ ως ίδιο πόρο. Εάν δεν υπάρξει συμφωνία έως το τέλος του 2022, η Επιτροπή θα προτείνει, βάσει εκτιμήσεων επιπτώσεων, έναν νέο ίδιο πόρο βασιζόμενο σε νέο φόρο επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών. Η Επιτροπή θα επιδιώξει να υποβάλει τις προτάσεις αυτές έως τον Ιούνιο του 2024 με στόχο την εισαγωγή του έως την 1η Ιανουαρίου 2026.»
35. Δεν αναμένεται συμφωνία επί του φακέλου αυτού μεταξύ των κρατών μελών που συμμετέχουν στην ενισχυμένη συνεργασία έως το τέλος του 2022.

γ) Φορολόγηση των οχημάτων

36. Στις 31 Μαΐου 2017, η Επιτροπή δημοσίευσε την πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/62/EK περί επιβολής τελών στα βαρέα φορτηγά οχήματα που χρησιμοποιούν ορισμένα έργα υποδομής, όσον αφορά ορισμένες διατάξεις σχετικά με τη φορολόγηση των οχημάτων²⁴.

²² Έγγρ. EUCO 10/20.

²³ Βλ. νομοθετικό ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, σχετικά με το σχέδιο κανονισμού του Συμβουλίου για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2021-2027 [09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP)], Δήλωση της Επιτροπής σχετικά με τη θέσπιση ιδίου πόρου βάσει του φόρου επί των χρηματοπιστωτικών συναλλαγών.

²⁴ Έγγρ. 10175/17.

37. Η πρόταση υποβλήθηκε μαζί με μια άλλη πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/62/EK όσον αφορά τα διόδια και τα τέλη χρήσης²⁵ στο πλαίσιο της πρώτης δέσμης μέτρων για την κινητικότητα. Αυτές οι δύο προτάσεις είχαν από κοινού ως στόχο την προώθηση της επιβολής μιας μορφής οδικών τελών με βάση τη διανυθείσα απόσταση, ώστε να παρέχονται κίνητρα για καθαρότερες και αποδοτικότερες οδικές μεταφορές. Ενώ η πρόταση σχετικά με τα διόδια και τα τέλη χρήσης είχε ως σκοπό να επεκτείνει την αρχή της τιμολόγησης της χρήσης του οδικού δικτύου σε περισσότερα οχήματα, να καταργήσει σταδιακά τα χρονοεξαρτώμενα τέλη («βινιέτες») και να καταστήσει απλούστερες και οικολογικότερες τις μεθόδους υπολογισμού των τελών, στόχος της πρότασης για τη φορολόγηση των οχημάτων ήταν να προσφέρει περισσότερα περιθώρια για την ελάφρυνση των φόρων επί των οχημάτων μέσω της σταδιακής μείωσης των ελάχιστων συντελεστών για τους εν λόγω φόρους όπως προβλέπεται στην οδηγία 1999/62/EK.
38. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών γνωμοδότησε σχετικά με την πρόταση για τη φορολόγηση των οχημάτων στις 31 Ιανουαρίου 2018, η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή στις 2 Μαρτίου 2018, ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξέδωσε ψήφισμα στις 4 Ιουλίου 2018.
39. Δεδομένου ότι η πρόταση για τα οδικά τέλη εγκρίθηκε τον Μάρτιο του 2022, η τσεχική Προεδρία αποφάσισε να συνεχίσει τις συζητήσεις επί της πρότασης σχετικά με τη φορολόγηση των βαρέων φορτηγών οχημάτων στο πλαίσιο της Ομάδας «Φορολογικά θέματα», δεδομένης της νομικής βάσης της πρότασης (άρθρο 113 ΣΛΕΕ) και του κύριου αντικειμένου της πρότασης (φορολογία).
40. Η Ομάδα «Φορολογικά θέματα» εξέτασε την πρόταση τον Σεπτέμβριο και δύο συμβιβαστικά κείμενα της Προεδρίας τον Οκτώβριο. Τα κύρια χαρακτηριστικά του συμβιβαστικού κειμένου συνίσταντο στην απαλοιφή της μεταβατικής περιόδου και στην παροχή στα κράτη μέλη μεγάλης ευελιξίας όσον αφορά την αλλαγή των φορολογικών συντελεστών για τα βαρέα φορτηγά οχήματα, καθώς και στην εισαγωγή ρήτρας επανεξέτασης για την αξιολόγηση των επιπτώσεων της μείωσης των ελάχιστων φορολογικών συντελεστών.
41. Πολλά κράτη μέλη υποστήριξαν το συμβιβαστικό κείμενο αλλά ορισμένες αντιπροσωπίες δεν ήταν ακόμη σε θέση να υποστηρίξουν το κείμενο της Προεδρίας. Ως εκ τούτου, στο Συμβούλιο ECOFIN του Νοεμβρίου αποφασίστηκε ότι απαιτούνται περαιτέρω εργασίες προκειμένου να επιτευχθεί συμβιβασμός.
42. [Επιτεύχθηκε συμφωνία επί του κειμένου κατά το Συμβούλιο ECOFIN του Δεκεμβρίου].

²⁵ Έγγρ. 9672/17.

3) Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας

α) ΟΔΣ7 — Μηχανισμός «απενεργοποίησης υποχρεώσεων»

43. Η ΟΔΣ7²⁶ επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των φορολογικών αρχών των κρατών μελών ώστε να καλύπτει τις πληροφορίες που υποβάλλουν οι ψηφιακές πλατφόρμες, σχετικά με το εισόδημα και τα έσοδα των πωλητών στις εν λόγω πλατφόρμες. Οι νέοι κανόνες για τις ψηφιακές πλατφόρμες θα αρχίσουν να εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2023. Οι διαχειριστές πλατφόρμας θα πρέπει να υποβάλουν τις συλλεγόμενες πληροφορίες για το ημερολογιακό έτος 2023 έως τις 31 Ιανουαρίου 2024. Για να εξαλειφθεί η διπλή υποβολή στοιχείων, η ΟΔΣ7 περιέχει κανόνες που επιτρέπουν την «απενεργοποίηση» των υποχρεώσεων υποβολής στοιχείων που απορρέουν από την ΟΔΣ7 για τους φορείς εκμετάλλευσης πλατφόρμας εκτός ΕΕ, ουσιαστικά, στις περιπτώσεις που προσδιορίζεται, μέσω εκτελεστικής πράξης της Επιτροπής, ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν ισοδύναμες πληροφορίες από χώρες εκτός ΕΕ όπως αυτές υποβάλλονται από τους εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης πλατφόρμας στις εθνικές τους αρχές.
44. Κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου στις 20 Σεπτεμβρίου 2022, οι αντιπροσωπίες αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με τις πτυχές πολιτικής που αφορούν την πορεία εφαρμογής των κανόνων «απενεργοποίησης» στην ΟΔΣ7 και, κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου στις 27 Οκτωβρίου 2022, ενημερώθηκαν από την Επιτροπή σχετικά με τις εν εξελίξει εργασίες για την εκτελεστική πράξη της.
45. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου στις 20 Σεπτεμβρίου 2022, οι αντιπροσωπίες αντάλλαξαν επίσης απόψεις σχετικά με τη συσχέτιση των κανόνων της ΟΔΣ7 με την πολυμερή συμφωνία αρμόδιων αρχών για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με το εισόδημα που παράγεται μέσω ψηφιακών πλατφορμών (DPI MCAA). Η DPI MCAA εκπονήθηκε από τον ΟΟΣΑ, σε συνέχεια της έγκρισης από το πλαίσιο χωρίς αποκλεισμούς των ΟΟΣΑ/G20 για την BEPS, στις 29 Ιουνίου 2020, των Πρότυπων Κανόνων για την Υποβολή Στοιχείων από τους Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας όσον αφορά τους Πωλητές στην Οικονομία Διαμοιρασμού και στην Οικονομία Περιστασιακής Απασχόλησης.

²⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2021/514 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 2021, για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας (ΕΕ L 104 της 25.3.2021, σ. 1).

β) Αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών στον τομέα της φορολογίας με δικαιοδοσίες εκτός ΕΕ

46. Κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» στις 17 Νοεμβρίου, οι αντιπροσωπίες αντάλλαξαν απόψεις σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση, τους κινδύνους και τις ευκαιρίες στον τομέα της ανταλλαγής φορολογικών πληροφοριών με τρίτες χώρες, καλύπτοντας επίσης πτυχές που αφορούν το πλαίσιο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τη συσχέτισή του με το νομοθετικό έργο για τη διεθνή διοικητική συνεργασία. Στο πλαίσιο αυτό, οι αντιπροσωπίες αντάλλαξαν γενικές απόψεις σχετικά με τους τομείς που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή προκειμένου να διασφαλιστεί η συνεχής λειτουργία του συστήματος διεθνούς ανταλλαγής πληροφοριών με δικαιοδοσίες εκτός ΕΕ, κάτι που είναι απαραίτητο για σημαντικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος.
47. Οι συζητήσεις αυτές προέκυψαν κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» στις 25 Νοεμβρίου. Οι εργασίες αυτές, οι οποίες αναμένεται να συνεχιστούν, αποτελούν επίσης συνέχεια των συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν προηγουμένως, κατά τη διάρκεια των πρόσφατων Προεδριών²⁷.
48. Στο πλαίσιο αυτό, είναι σκόπιμο τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να συνεχίσουν την ανάλυσή τους στον τομέα αυτό και να διερευνήσουν διόδους και δυνατότητες για περαιτέρω συντονισμό, οι οποίες θα μπορούσαν να εντοπιστούν στους τομείς της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών, της νομοθεσίας της ΕΕ και του ευρύτερου διεθνούς πλαισίου σχετικά με τα μέσα για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών με δικαιοδοσίες εκτός ΕΕ. Οι εργασίες αυτές θα πρέπει να συνεχιστούν, και στο επίπεδο της Ομάδας «Φορολογικά θέματα», κατά το δέον.

²⁷ Έγγρ. 9970/21, σημεία 81-82· έγγρ. 14651/21, σημεία 50-59.

γ) Διοικητική συνεργασία με έτερες τρίτες χώρες στον τομέα του ΦΠΑ

49. Κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας «Φορολογικά θέματα» στις 15 Σεπτεμβρίου 2022, η Επιτροπή ενημέρωσε τις αντιπροσωπίες σχετικά με τα εξής:

- α) τις διαπραγματεύσεις (βάσει της εξουσιοδότησης και των διαπραγματευτικών οδηγιών που εξέδωσε το Συμβούλιο)²⁸ με τις αρχές της Νορβηγίας για την τροποποίηση της συμφωνίας σχετικά με τη διοικητική συνεργασία, την καταπολέμηση της απάτης και την είσπραξη απαιτήσεων στον τομέα του ΦΠΑ, οι οποίες θα αρχίσουν στα τέλη Σεπτεμβρίου. Οι διαπραγματεύσεις αυτές αναμένεται να ολοκληρωθούν έως το τέλος του 2022 ή τις αρχές του 2023·
- β) την πορεία των διερευνητικών επαφών με τις αρχές της Ιαπωνίας, όσον αφορά τις δυνατότητες περαιτέρω εργασιών για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ, ιδίως όσον αφορά την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του ηλεκτρονικού εμπορίου·
- γ) τις διαπραγματεύσεις με τις αρχές της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, με σκοπό τη σύναψη μη δεσμευτικού μνημονίου συμφωνίας (πιθανό μελλοντικό πλαίσιο διοικητικής συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας στον τομέα του ΦΠΑ)²⁹. Η Επιτροπή υπενθύμισε ότι οι διαπραγματεύσεις αυτές έχουν ανασταλεί.

²⁸ Απόφαση του Συμβουλίου (ΕΕ) 2022/1311, της 17ης Ιουνίου 2022, με την οποία εγκρίνεται η έναρξη διαπραγματεύσεων με το Βασίλειο της Νορβηγίας για την τροποποίηση της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου της Νορβηγίας σχετικά με τη διοικητική συνεργασία, την καταπολέμηση της απάτης και την είσπραξη απαιτήσεων στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 198 της 27.7.2022, σ. 14) και έγγραφο 9643/22.

²⁹ Στις 10 Μαρτίου 2021, το Συμβούλιο ενέκρινε, με ορισμένες παρατηρήσεις (έγγρ. CM 1978/21 LIMITE, με περαιτέρω λεπτομέρειες στο έγγραφο ST 6351/21 LIMITE) την έναρξη διαπραγματεύσεων της Επιτροπής με τις αρχές της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, με σκοπό τη σύναψη μη δεσμευτικού μνημονίου συμφωνίας.

50. Υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά τη διαπραγμάτευση και τη σύναψη μη δεσμευτικών πράξεων βάσει του δικαίου της ΕΕ (όπως το προαναφερθέν μνημόνιο συμφωνίας), και σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Συνθήκης για την ΕΕ (ιδίως το άρθρο 16 παράγραφος 1 της ΣΕΕ), η χάραξη πολιτικών παραμένει προνόμιο του Συμβουλίου. Ως εκ τούτου, εναπόκειται στο Συμβούλιο να εκτιμήσει αν είναι προς το συμφέρον της Ένωσης να αρχίσει συζητήσεις (διαπραγματεύσεις) σχετικά με μια πιθανή μη δεσμευτική πράξη. Επίσης, σε συνέχεια της απόφασης του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-660/13 (ελβετικό μνημόνιο συμφωνίας), οι Γενικοί Γραμματείς του Συμβουλίου, της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης συμφώνησαν, το 2017, σχετικά με τις ρυθμίσεις για μη δεσμευτικές πράξεις³⁰. Οι εν λόγω ρυθμίσεις εφαρμόζονται σε όλες τις μη δεσμευτικές πράξεις, ανεξάρτητα από τον τομέα πολιτικής και το ποιος εκπροσωπεί την Ένωση στις διαπραγματεύσεις με το τρίτο μέρος ή τρίτα μέρη και ανεξάρτητα από την ονομασία ή τη μορφή τους. Εξυπακούεται ότι η Επιτροπή θα συνεχίσει να ενημερώνει τακτικά τα κράτη μέλη σχετικά με την πρόοδο των διαπραγματεύσεων αυτών (συμπεριλαμβανομένων τυχόν περαιτέρω επαφών με τρίτες χώρες στον συγκεκριμένο τομέα) και θα επανέλθει στο Συμβούλιο μετά το πέρας των διαπραγματεύσεων, προκειμένου να ζητήσει, σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, την έγκριση από το Συμβούλιο της υπογραφής της μη δεσμευτικής πράξης εξ ονόματος της Ένωσης.

δ) Κανονισμός για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα των ειδικών φόρων κατανάλωσης

51. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 389/2012 του Συμβουλίου³¹ καθορίζει τη νομική βάση για τη διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Στο πλαίσιο της διοικητικής συνεργασίας, τα κράτη μέλη ανταλλάσσουν επί του παρόντος τα δεδομένα των οικονομικών φορέων που περιλαμβάνονται στα εθνικά μητρώα, χρησιμοποιώντας μηχανοργανωμένο σύστημα με κεντρικό μητρώο το οποίο διαχειρίζεται η Επιτροπή, αλλά μόνο όσον αφορά τους οικονομικούς φορείς που διακινούν προϊόντα υπό καθεστώς αναστολής του ειδικού φόρου κατανάλωσης.

³⁰ Έγγρ. 15367/17.

³¹ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 389/2012 του Συμβουλίου, της 2ας Μαΐου 2012, για την διοικητική συνεργασία στον τομέα των ειδικών φόρων κατανάλωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2073/2004 (ΕΕ L 121 της 8.5.2012, σ. 1).

52. Σύμφωνα με το κεφάλαιο V της οδηγίας 2020/262 του Συμβουλίου³², από την 13η Φεβρουαρίου 2023, το εν λόγω μηχανοργανωμένο σύστημα θα χρησιμοποιείται επίσης για διακίνηση προϊόντων για τα οποία καταβάλλεται ειδικός φόρος κατανάλωσης. Για να ευθυγραμμιστεί η διαδικασία ανταλλαγής των δεδομένων των οικονομικών φορέων που διακινούν εμπορεύματα υπό καθεστώς αναστολής του ειδικού φόρου κατανάλωσης με τη διαδικασία για τα εμπορεύματα για τα οποία καταβάλλεται ο ειδικός φόρος κατανάλωσης, η Επιτροπή υπέβαλε, στις 24 Οκτωβρίου 2022³³, πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού του 2012 για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα των ειδικών φόρων κατανάλωσης.
53. Υπό την τσεχική Προεδρία επιτεύχθηκε συμφωνία σε επίπεδο Ομάδας και ολοκληρώθηκε η διαβούλευση με το Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Αναμένεται ότι το Συμβούλιο θα εγκρίνει τις προτεινόμενες τροποποιήσεις έως το τέλος του Ιανουαρίου 2023.
- ε) Πρόγραμμα «Fiscalis» για τη συνεργασία στον τομέα της φορολογίας
54. Στόχος του προγράμματος «Fiscalis» είναι να στηρίζει τις φορολογικές αρχές προκειμένου να ενισχυθεί η λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, να καλλιεργηθεί η ανταγωνιστικότητα, να καταπολεμηθούν η φορολογική απάτη, η φοροδιαφυγή και η φοροαποφυγή, και να βελτιωθεί η είσπραξη των φόρων. Ο κανονισμός (ΕΕ) 2021/847 για τη θέσπιση του προγράμματος «Fiscalis» εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εκδίδει κατ' εξουσιοδότηση πράξεις για τη συμπλήρωση του κανονισμού με διατάξεις σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου παρακολούθησης και αξιολόγησης. Τον Αύγουστο του 2022, η Επιτροπή υπέβαλε την αντίστοιχη κατ' εξουσιοδότηση πράξη³⁴ στο Συμβούλιο και οι αντιπροσωπίες δεν διατύπωσαν αντιρρήσεις σχετικά με την εν λόγω κατ' εξουσιοδότηση πράξη.

³² Οδηγία (ΕΕ) 2020/262 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2019, για τη θέσπιση του γενικού καθεστώτος των ειδικών φόρων κατανάλωσης (ΕΕ L 58 της 27.2.2020, σ. 4).

³³ Έγγρ. 13979/22.

³⁴ Έγγρ. 12055/22 + ADD 1.

Γ. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (μη νομοθετικές δραστηριότητες)

Στον τομέα του συντονισμού της φορολογικής πολιτικής (εκτός του πεδίου εφαρμογής της ενωσιακής νομοθεσίας στον φορολογικό τομέα) έχει επιτελεστεί σημαντικό έργο, το οποίο εκτίθεται κατωτέρω.

1) Ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας» (Φορολογία των επιχειρήσεων)

55. Η Ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας» συνεδρίασε στις 20 Σεπτεμβρίου, στις 24 Οκτωβρίου και στις 23 Νοεμβρίου 2022· η υποομάδα για εσωτερικά/εξωτερικά θέματα συνεδρίασε στις 6 Ιουλίου, στις 9 και 15 Σεπτεμβρίου, στις 24 Οκτωβρίου και στις 15 Νοεμβρίου 2022.
56. Η εξαμηνιαία αναθεώρηση του ενωσιακού καταλόγου μη συνεργάσιμων περιοχών φορολογικής δικαιοδοσίας εγκρίθηκε από το Συμβούλιο στις 4 Οκτωβρίου 2022 και δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα στις 12 Οκτωβρίου 2022³⁵.
57. Εκτός από τις συνήθειες εργασίες, η τσεχική Προεδρία, σε συντονισμό με τον πρόεδρο της Ομάδας «Κώδικας δεοντολογίας», διεξήγαγε σειρά διμερών συζητήσεων σχετικά με την αναθεώρηση του κώδικα δεοντολογίας (φορολογία των επιχειρήσεων), επί της οποίας δεν επιτεύχθηκε ομόφωνη συμφωνία κατά το Συμβούλιο ECOFIN του Δεκεμβρίου 2021. Τον Οκτώβριο του 2022, η τσεχική Προεδρία υπέβαλε σχέδιο συμπερασμάτων του Συμβουλίου σχετικά με την αναθεώρηση του κώδικα δεοντολογίας (φορολογία των επιχειρήσεων), με ορισμένες αλλαγές στο κείμενο που είχε απορριφθεί τον Δεκέμβριο του 2021. Επί του συμβιβαστικού κειμένου της Προεδρίας επιτεύχθηκε προσωρινή συμφωνία στην υποομάδα για εσωτερικά και εξωτερικά θέματα. Η συμφωνία αυτή επιβεβαιώθηκε στη συνέχεια από την Ομάδα «Κώδικας δεοντολογίας» (Φορολογία των επιχειρήσεων), και ακολούθως το συμφωνηθέν κείμενο υποβλήθηκε στο Συμβούλιο μέσω της EMA και εγκρίθηκε από το Συμβούλιο ECOFIN στις 8 Νοεμβρίου 2022. Εκτενέστερη έκθεση περιλαμβάνεται στην ειδική εξαμηνιαία έκθεση της Ομάδας «Κώδικας δεοντολογίας»³⁶.

2) Επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας

58. Στο πλαίσιο της επίθεσης της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας με τη συμμετοχή της Λευκορωσίας, η Ομάδα «Φορολογικά θέματα» εξέτασε ορισμένα μέτρα που θα μπορούσαν να επιδιώξουν τα κράτη μέλη για να στηρίξουν την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ και να αποτρέψουν την καταστρατήγησή τους με τη χρήση μέσων φορολογικής συνεργασίας.

³⁵ EE C 391 της 12.10.2022, σ. 2.

³⁶ Έγγρ. 14674/22.

59. Πρώτον, τα κράτη μέλη αποφάσισαν να διακόψουν όλες τις ανταλλαγές πληροφοριών για φορολογικούς σκοπούς με τη Ρωσική Ομοσπονδία και τη Λευκορωσία. Δεύτερον, τα κράτη μέλη της ΕΕ εξέτασαν ορισμένα μέτρα με στόχο να ενισχυθεί η χρήση της διοικητικής συνεργασίας και άλλων μέσων στον τομέα της φορολογίας στο πλαίσιο της επιβολής των περιοριστικών μέτρων.
60. Στο πλαίσιο αυτό, η Ομάδα «Φορολογικά θέματα» αποφάσισε να παρακολουθεί τις εξελίξεις όσον αφορά τα εν λόγω μέτρα, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών που διεξάγονται στο πλαίσιο της προσωρινής πλατφόρμας που δημιούργησε η Επιτροπή στις 3 Ιουνίου 2022, με τη μορφή υποομάδας για την επιβολή της φορολογίας υπαγόμενης στην ειδική ομάδα «Δέσμευση και κατάσχεση».
61. Κατά τη συνεδρίαση της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου στις 27 Οκτωβρίου, οι αντιπροσωπίες σημείωσαν τις πληροφορίες που παρέσχε η Επιτροπή σχετικά με τις εργασίες της εν λόγω υποομάδας.
62. Κατά την ίδια συνεδρίαση, πραγματοποιήθηκε επίσης συζήτηση σχετικά με το καθεστώς φορολογικής κατοικίας των ουκρανών δικαιούχων προσωρινής προστασίας που εξακολουθούν να εργάζονται εξ αποστάσεως για ουκρανικές εταιρείες. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού του 2022, οι ουκρανικές αρχές ζήτησαν βοήθεια για την αποφυγή σημαντικών απωλειών φορολογικών εσόδων για την Ουκρανία ως αποτέλεσμα της χορήγησης φορολογικής κατοικίας σε ουκρανούς πρόσφυγες από τα κράτη μέλη της ΕΕ, παρόλο που οι εν λόγω ουκρανοί υπήκοοι εξακολουθούσαν να εργάζονται εξ αποστάσεως για ουκρανικές εταιρείες.
63. Βάσει ανεπίσημου εγγράφου των υπηρεσιών της Επιτροπής, οι αντιπροσωπίες συζήτησαν διάφορες επιλογές για την αντιμετώπιση της κατάστασης.
64. Τα κράτη μέλη συμφωνούν ότι είναι σημαντικό να στηριχθεί η Ουκρανία, μετά τον εκτοπισμό ουκρανών πολιτών που προκάλεσε ο επιθετικός πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας. Τα κράτη μέλη υπενθυμίζουν το ευρύτερο πλαίσιο των μέτρων που η ΕΕ και τα κράτη μέλη λαμβάνουν για την αντιμετώπιση των χρηματοδοτικών αναγκών της Ουκρανίας. Τα κράτη μέλη συμφωνούν επίσης ότι θα μπορούσε να εξεταστεί το ενδεχόμενο λήψης μέτρων για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών για την Ουκρανία επιπτώσεων ως προς τον φόρο εισοδήματος σε σχέση με τον μεγάλο αριθμό ουκρανών δικαιούχων προσωρινής προστασίας, ιδίως όσον αφορά τους εργαζομένους που εξακολουθούν να εργάζονται εξ αποστάσεως για εταιρείες που βρίσκονται στην Ουκρανία, κατά περίπτωση.

3) Διεθνείς εξελίξεις

65. Η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου είχε τακτική ενημέρωση για τις σχετικές διεθνείς εξελίξεις στον τομέα της φορολογικής πολιτικής, ιδίως σε σχέση με τις συνόδους των υπουργών Οικονομικών της G20 και του πλαισίου χωρίς αποκλεισμούς των ΟΟΣΑ/G20 για την BEPS.
66. Ζητήματα που σχετίζονται με τον αμερικανικό νόμο περί φορολογικής συμμόρφωσης ξένων λογαριασμών (FATCA) τέθηκαν τακτικά υπόψη των αντιπροσωπιών κατά τις συνεδριάσεις της Ομάδας Υψηλού Επιπέδου. Τον Οκτώβριο του 2022, με βάση την πρόοδο που σημειώθηκε κατά τη διάρκεια των προηγούμενων Προεδριών, η τσεχική Προεδρία πραγματοποίησε άτυπη βιντεοδιάσκεψη τεχνικού επιπέδου με το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ σχετικά με τον FATCA, εστιάζοντας στο ζήτημα των «Αμερικανών λόγω συγκυριών», συμπεριλαμβανομένου του ζητήματος της λήψης περισσότερης καθοδήγησης από τη Φορολογική Διοίκηση (IRS) και το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ ώστε να αποφευχθεί το κλείσιμο τραπεζικών λογαριασμών «Αμερικανών λόγω συγκυριών» στην ΕΕ. Τον Οκτώβριο του 2022 η τσεχική Προεδρία ενημέρωσε την Ομάδα Υψηλού Επιπέδου σχετικά με τη συνεδρίαση αυτή και συζήτησε τα επόμενα βήματα. Οι επαφές με τις αρχές των ΗΠΑ βρίσκονται σε εξέλιξη και θα προγραμματιστούν περαιτέρω άτυπες συναντήσεις με τους αμερικανούς ομολόγους.

4) Φορολογικές διατάξεις σε μη φορολογικούς τομείς (TINTA)

67. Στις 19 Νοεμβρίου 2013, η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου συμφώνησε ότι οι φορολογικές διατάξεις σε μη φορολογικούς φακέλους οι οποίες οδηγούν σε οποιαδήποτε αλλαγή της φορολογικής νομοθεσίας ή των διοικητικών πρακτικών των κρατών μελών ή έχουν άλλες συνέπειες στη φορολογία θα πρέπει να υπάγονται σε «άτυπο μηχανισμό έγκαιρης προειδοποίησης». Η συστηματική προσέγγιση της υποβολής τέτοιων περιπτώσεων στους εμπειρογνώμονες για φορολογικά θέματα, με την υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας, συνέχισε να εξασφαλίζει την έγκαιρη προειδοποίηση των κρατών μελών, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις διαπραγματεύσεις συμφωνιών μεταξύ της ΕΕ και τρίτων χωρών. Στα ζητήματα που παρακολούθησε η Ομάδα Υψηλού Επιπέδου περιλαμβάνονται ο κανονισμός του Συμβουλίου σχετικά με επείγουσα παρέμβαση για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας και η επακολούθηση της Διάσκεψης για το μέλλον της Ευρώπης.